

СТАРМАЛИ

ЛИСТ ЗА ЗБИЉАЊЕ, ШАЛЕ И Т. Д.

Година IV.

У Новом Саду, 10. септембра 1881.

Бр. 25.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — погодишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Црну Гору и друге крајеве 10. — 5. — 2½ динара. — Власник и одговорни уредник Змај Јован Јовановић; главни сарадник Абуказем. Излаже штампарија А. Пајевића у Новом Саду. — Рукописи се шаљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien II. Praterstrasse 67.) — Претплата и све што се тиче администрације, штампарији А. Пајевића у Новом Саду.

Мало фали —

на је у Бугарској мир осигуран

Ја сам знао да ће бити
У Бугарској свашта
И већ ево — кнез Асенко
Свом народу „прашта“.

Дух доброте височајше
По Бугарској пири.
По уставној развалини
Амнестија с' шири.

Ког' жандари изгруваше,
(Па је сада миран)
Ето му се фластер даје,
Сад је амнестиран.

Званичници, безхлебници
На огњишту своме,
Сад имате амнестију,
Па се гојте њоме!

По неког су и претукли,
Па је умр'о малко:
Тог ће сада амнестија
Оживећ' полако.

Амнестија! амнестија!
(Новинари трубе)
Амнестија сваком, ком су
Поломили зубе.

Амнестија, сваком, који
Зна шта реч та важи;
Амнестија сваком, који
Ништ' друго не тражи.

Амнестија. — тој се речи
Мора казат' хвала, —

Јер за цело више вреди
Од десет вешала.

А зашт' им је амнестија
Кнез ногом дошор'о?
За што је то учинио,
Кад то није мор'о!

За што?! — За то! — Још заштије:
(Тако ветар свира)
То се чини, то се даје
Све за љубав мира.

Ради мира кнезу није
Ни те жртве жао;
Ради мира народу је
Амнестију дао.

Сад Бугарској мало фали
До потпуна мира; —
Фали само — да и народ —
Кнеза — амностира.

А. Х.

Шетња по Новом Саду.

LXXXVII.

Нека ми се нико не тужи на жалосна времена,
кад се ево на све стране све саме веселе ствари
збивају. Док нам ево Талијани у Чортановци и Ва-
радину тунеле — а банатски попови у Турском Бе-
чеју аутономију буше; док нам вредни књижари на-
ши календаре, а наши Шићани српску народну
странку издају; док нам страни инжинири и наше
црквене поглавице гвоздене путове спремају;
док ено карловачки алоје, и наша народна неслога
у висину избија, док се репата звезда и некадањи
омладинци са хоризонта уклањају, и само им се још
мало реп тамо око Загреба види — дотле не треба

да очајавамо, него да ојачавамо, јер свака ствар на свету има и своју добру страну, а ми ваља да будемо оптимисте, па да само са добре стране судимо, те онда нећемо имати жалосних времена, него све саме веселе и лепе ствари. Будимо дакле филозофи, па се ставимо у мислима на становиште наших противника и непријатеља (јер Исус Христос је казао, да и непријатеље своје треба да љубимо), пак ћемо видети, да је све добро, што наши неки попови, црквене поглавице, Шићани (они дотични) и они некадањи омладинци раде! Пошто пак ми имамо далеко више непријатеља, него што је нас, то ћемо онда таки моћи увидети, да ти људи раде у корист већине, а тако и треба, јер наша српска мањина сасвим ишчезава спрам грдне множине оних других, који нису Срби. Кад би ми само себи угађали и оно само чинили, што је по нас добро, то би била крајња себичност, против које је наш спаситељ увек био, а проповедници његове науке морају против тога устати и радити, као што ево многи од њих и раде; а што се омладине тиче, она је увек говорила, да ће њезино делање бити „на што ширем основу“, дакле она се не сме на саме Србе ограничити.

Тако бар наши неки попови и неки стари омладинци тумаче са свог оптимистичног гледишта свој позив и делокруг, а ми ту можемо само слећи раменима и пожелети, да сваки буде по своме фасону блажен! —

Новине су сад пуне рефлексија о састанку царева у Данцигу и о цветању карловачког алоја у патријаревој башти.

„Стармали“ што се тиче царева и њиховог договора, није рад да пре времена саопштава туђе тајне разговоре (то само пештански свезнајући чивутски новинари чине), а што се алоја тиче, њему може „Стармали“ само завидети, јер он је ево дочекао своју шездесету годину, па је у тој години процветао, а до сад си видео на њему само лист са бодљама, а „Стармали“ је сада тек у четвртој својој години и он је још за сад само бодљив лист, а бог зна да ли ће кадгод процветати (слабо га претплатници залевају), и да ли ће дочекати шездесету своју годину!

У шетњи по Новом Саду опажа човек од неко доба неку промену: нека деца се купе и туку око алвација и по портама; сокаци су пуни неке издране хартије; по телеграфским жицама висе неки запети змајеви, и сећају човека на Франклина (и по електричној жици и по змају), — а то су све знаци, да су се школе почеле, и да су се будућа господа, будући адвокати, доктори, чиновници и шустери, озбиљно одали на науке, да „спјеше“ својој мети. Али то је све невино. То трљање њихово, само је несташлук, то дерање хартије само је живост, а то пуштање змаја само игра, али нека пазе родитељи и учитељи, да им у старијем добу, кад буду људи, оно трљање по портама и око алвација не пређе у озбиљну тучу и отимање; оно дерање хартије, нека се не претвори у дерање листова прошло-

сти српске и нека не пуштају временом љуте змајеве против рода свог, а што виде код неких старијих данас — то нека се угуши у мору заборавља.

Аб.

Досетке, наивности и др. из дечија света.

(Наставак.)

О вруштуку примети отац да кифле, које му је данас пекар послао, као да баш нису данас печене. Љутио се и црвено је, — па рече свом синчићу да отрчи преко пута к пекару, па да каже, ако им још једаред пошаље старе кифле, онда више нећеду код њега куповати.

Синчић отрчи к пекару и овако изврши свој налог: Поздравио отац, и здраво се љути, и каже, ако још једаред успечете јучерање кифле, онда нећемо више код вас куповати.

Учитељ је говорио деци о звезди Даница. При завршетку рече: то је та звезда што је наш народ у вече зове вечерњача, а у јутру, — но кажи ми, Ацко, како се та иста звезда зове у јутру?

Ацко. (Неможе да се сети, па ћути).

Међу тим почеше му друга деца дошаптавати како се зове.

Ацко. (Љут). Молим, господине ови ми свс дошаптују да се зове корњача, — а ја за цело знам, да се не зове корњача, само не могу да се сетим како се зове.

Мали Сава С... био је немеш. Још његов прамдеда, незна се за какве заслуге, добије немешку диплому; — и њега су код куће учили да, кад се потписује увек пред своје презиме мете и ова два слова: „от“, а то је Сава увек и чинио.

Али није Сава јунак ове белешке, него његов друг Милан, који се једаред шњиме споречкао и онда му у љутини рече: јесте, ти што си немеш, за то мислиш да си бог.

Сава се на то нађе увређен; оде па свога друга Милана тужи учитељу.

Учитељ призове Милана и запита га за што је то рекао?

Милан одговори: Јесте, господине, он заиста мисли да је бог.

Учитељ. А како то? По чему ти то судиш?

Милан. Па ето, господине, видите сами, он се и не потписује другаче него Сава от.

Евица. Је-ли, отац, зашто има у попиној башти толико босиљка?

Отац. За то, чедо моје, што је он свештеник, па му то треба.

Евица. Да, — али то није прави босиљак, него коњски.

(Е сад изиђи ти са децом на крај, и буди ка-
дар одговорити им на свако питање).

Црпологија малог Бранка није била потпуна.
Он је, до душе већ познавао одачаре, али Цигани-
на још никад није видио у своме животу.

Али дође време, да и то види. Једаред уђе у
њихову авлију један циганин. Бранко, који је баш
у песку седео, осврте се и кад спази Циганина по-
вика му: Е, — а камо ти медавине?

Грађа са Немачки буквар.

* * *

Где остане Немац: дуго;
То се зове **ланг**.
Остане-ли још и дуже
Братац мио
Онда знајте да је: **ленгер** —
Већем спустио.

* * *

Ми кажемо: онда;
Немац вели: **дан**.
Многим очи од гледања
Већем бриде,
Ал тог дана
Још не виде.

* * *

Немца нам је чудновато
Небо створило;
Ма да му је коса
Плава као лан,
Ипак су му за то
Обрвице **браун**.

* * *

Код Немца ћеш наћи
Обичаје: **сите**;
Само што су људи јадни
Ипак за то гладни:

* * *

Кад ти Немац хоће жртве
Светлошћу да плати,
Ти му реци најн!
Јер код њега светлост
Зове се и **шајн**.

Слабо памтење.

Приповедају, да има људи са ванредно добрим
памтењем. Један ђенерал је знао по имену сваког
својег војника; у ХанOVERу је био неки учитељ,
који је могао да запамти хиљаду речи, кад му их
искажеш онако без свезе, и те је речи могао да по-
нови и редом и од натрашке и из среде; један Ен-

глез је неко дело волтерово само једанпут чуо, па
га целог одмах напамет изговорио и т. д.

Ако ико таквим људима мора завидети, а оно
писци „Стармалога“ зацело. Јер куд год се овај ма-
кне: на улици, у бирцизу, у купатилу, у полици-
ји, на свечари, у сватовима, у берби, при пожару, на
путу и т. д. свуда нагрну на њега добри пријатељи сил-
ним приповеткама, са препоруком да дођу у „Стармали“.
Јест, ал писац „Стармалога“ није ђенерал, а није ни
учитељ, ни онај Енглез, и ако добива на аген-
цији велики ђенералски порт на пиву, и ако му
је плата мала као учитељска (јер је према броју
претплатника), и ако је као Енглез флегмати-
чан спрема грдња, које се на њега због „Старма-
лог“ сипају.

Ја бар доленапотписани имам тај малер, да ско-
ро све заборавим, што ми се приповеда, а кад се-
днем да пишем једва се сетим као кроз сан, а и во-
лео бих да је то само сан био, а да се нису на
јави догодиле —, и једва запамтим онако од прилике
о чему је била реч.

Тако на пример сећам се само одломака неких
од ових ствари:

1. — — Митровица — — адвокат — — сме-
тање Србима — — сви огорчени — — зар
Текелија — —

2. — — по Шајкашкој — — гори су него
Турци — — што нису гласали за — — долијаће
и они — —

3. — — хусари у — — човек убијен — —
а суда ни — корова — —

4. — — неће да поји — — иште повишење
— — у — — општина једва дочекала — — по-
здравила га — —

5. — — попа — — сви се у бирцизу гнуша-
ли — — никад предике — — толика плата — —

6. — — при кортешовању — — Јоца — —
лажљив телеграм — — подмукли — —

7. — — катихета у свима туђим заводима
— — никад не долази у школу — — плата иде
— — деца се крсте римокатолички — —

8. — — у Сомбору под ноћ — тикве — и
главе цветају — — „Бачка“ — — Србин — —
даларда 50 фор. — —

9. — — враћа српске листове — — био на-
родни штипендиста — — „Egyetértés“ и „Pester
Journal“ — — адвокат — — српски нов-
ци . . .

10. — — председник општине — — по моди
— — парада — — на српске цељи никад — —

И тако даље.

Тако сам ја од прилике запамтио те ствари, с
тога молим свакога, који ми је шта приповедао, да
ми пошље написано, па да донесемо овде у целости
да се зна шта је и како је, јер овако изгледа као
египатске хијероглифе, па не може нико да разуме.

Аб.

У Ш Т И П Ц И.

△ Може говорити ко шта хоће, ал' тек под Германом је процветао у Карловцима алоје, а под Бендом поче се градити у Новом Саду „ајзбан“!

* * *

⊞ Од Хрватске владе дође наредба, да се књиге ћирилицом писане, као Туроманова грама-тика, Обркнежевићева читанка, Матић-Мочникова рачуница и т. д. у нашој рођеној, српско-православној, народној гимназији у Карловцима не смеју употребљавати, него хрватске и латиницом штампане, Дивковићева, Голубова и т. д. — **Сремски адвокати**, ово чини та иста влада, коју ви тако одушевљено помажете! Нек вам је сретно, видићемо куда ћете нас одвести!

* * *

⊙ У Борову има три партаје, што се тиче избора свештеника: једни нису за Булића, други су против Булића, а трећи неће за њега ни да чују.

* * *

□ Стране новине јављајући о изборима у Троједници веле, да су Срби само на два места изабрани. (Ту разумеју Стојшића и Димитријевића.) Сад смо љубопитљиви, хоће ли се који од изабраних у Срему посланика подићи, да се за Србина рекламује.

* * *

× Како су само два Србина изабрана од срп. самосталне странке у Срему, и како су томе много допринела и нека господа у Вуковару, то сад можемо слободно певати песму: „Вуковар је лепа варош, један два“. Само да после они непевају „Ал' мени — је тешко...!“

* * *

+ У Београду се појавила министарска криза. Све је дакле промени изложено, ништа није постојано на свету!

* * *

☞ „Стармали“ види у туђем оку трун, а у свом не види балван, види кризу у Београду, а не види, да се и код њега појавила криза; највећма му се љуља министар финансије.

* * *

? Господина Чобића назива „Недељни Лист“ у једном ласкавом „припосланом“ чудовиштем (бр. 34. „Нед. Листа“); а да га је „Стармали“ тако назвао, он би се можда нашао и увређен. **Аб.**

Песма петлова.

Певали су негда петли:
„Лепо-ли је све што светли.“

Данас опет веле петли,
„Ал' не ваља што пресветли.“

Један Фрушкогорац.

П у с л и ц е.

Што се Рацковићева заклада ево већ 12 година расправља па још никако да се расправи, је-ли то наша, српска срећа, или Рацковићева, или Лудажичева? Ко на то зна одговорити, добиће од мене грошић, а ко не зна, добиће од министра просвете два грошића.

Бечлије, искуством научени, сада на сваку зграду јако мотре и тако се приметило, да се не само Стеванова кула љуља, већ да се љуља и она зграда у којем је министарство инострани дела. При таким околностима можемо се надати, да ће господа у томе министарству, већ из својих сопствених интереса, бити љубитељи мира.

У Београду се живо претреса питање каква светлост да се употреби за осветлење Београда: гасна, електрична светлост или друга која још боља? „Стармали“ држи да ће најбоље бити она светлост, која ће свима странкама отворити очи, да страначки интереси могу још коју годину чекати, али да има нешто много важније и озбиљније, што — неће да чека.

Др. Т. Н. није могао не знати, да ће његово „Отворено писмо“ нагазити на одобрење „Нед. Листа“ и „Турског Народа“, — па ипак је имао куражи да га ожеже. (То се зове бити јунак — нашег доба).

Кажу да пештански уредници носе сад гвозден обруч око појаса. А то је јамачно за то, да не пукну од јада, што не знају, шта су се два цара у Данцигу договорили. (Ни „Стармали“ не зна шта су они тамо говорили, — али толико зна, да нису пили у здравље ни министру Тиси, ни грофу Андрашији.)

Из Новопазарског санцака јављају, да виногради не стоје баш најбоље, то јест да је кисело грозђе.

Кажу да ће се бугарски краљ женити, узеће једну принцезу из Русије. То баш није лепо од њега — кад је већ узео бугарску слободу, сад опет да узима другу жену.

(Ad voset бугарски кнез, — имамо нешто да изјавимо. Ми смо се у последње време двапут огрешили о пријатељски нам лист „Глас Црногорца“ пребацујући му да одобрава поступак кнеза бугарског. Повода томе дао је чланак „Полит. преглед“ у 27. броју истог листа, који смо овлашно прочитали, где се мирно регистрира догађај у Бугарској, — и то без осуде. Даље чланке, у којима се тај поступак оштро осуђује нисмо читали, али сад нам је пажња на њи обраћена. И ми сад радо и врло радо узимамо реч натраг, и радујемо се што је можемо тргнути натраг).

Ћира. „Стармали“ је ономад пребацио „Раднику“ неки груб израз према једном члану омладине, који му, бар том приликом није био ништа крив.

Спира Али је уредништво „Радника“ још пре и само увидило како та слепа грубоћа не ваља, и извинило се да оно у том грубијанству удела нема.

Ћира. Али се није могло извинити, што тако грубе дописнике има.

Спира. Мани се терања мак на конач. Доста томе, да је „Стармалова“ опомена од успеха била.

Ћира. А како то?

Спира. Од како је „Стармали“ ту грубоћу укорио, од тога доба „Радник“ излази на фином, фињешем тананом папиру. Наједаред паде у противан екстрем. Тај је папир сад тако фини и провидљив, да не можеш читати једну страну, а да уједно не читаш и другу страну (натрашке).

Ћира. То је оно, кад осуши што пресуши.

Ћира. Даклем република Француска озбиљно помишља на окупирање суза. Можда је до сада већ и окупирала.

Спира. Боље би било у место окупирања суза, да се лати отирања суза. Јер не верујем да суза нема и код њи код куће (ако ни чижих, а оно бар сиротињских.)

Ћира. А шта велиш ти на бурунгију бана Пејачевића, којом прети независним судијама да ће их све без трага растерати, ако не гласају како је њему воља. Шта велиш на то?

Спира. Ја велим да је бан паметан, али ипак није тако паметан, као онај Циганин, који кад је послао дете са крчагом по воду, није му претио да ће га избити, ако крчаг разбије, него га је антиципандо добро излемао. Циганин је знао, да је касно после тући, кад се једном крчаг разбије. —

Ћира. Али бан можда мисли да се његов крчаг не може разбити. Баш би било вредно пробати.

Никако погодити меру.

Од пређе смо много пили,
— То одобрит' ко ће, ко ће?!
Ао јада, — а где сада
Посрћемо од трезноће.

Онда тамо, сада амо
Батрга се, љуља, лута.
— Мешајте нам воду с вином,
Не би-д нашли права пута!

Један Посматрало.

Чупави чланци.

II.

Јутрос сам слатко вруштуковао, јер пре вруштука нисам читао новине, и тако не знадох шта се по свету збива и не збива, не знадох н. пр. где се ноћас земља тресла; не знадох је-л се умножио број српских девојчица у мађарским клостерима; не знадох је-ли се срушила још која кућа у Бечу; не знадох је-ли освануло још које „отворено писмо“ на Ђошковима где се лепе плакати; не знадох је-ли можда повишена плата сиромаку Хељтартову српске патријаршије (који се бори са глађу и жеђи); не знадох је-л' се папа већ одселио у Малту; не знадох је-ли мирно спавао бугарски кнез (да није што ружно сневао); не знадох је-ли гдегод каква железница ударила рудом у брег; не знадох је-ли бан Пејачевић где изабран за почасног Србина; не знадох да-ли је већ „Пешт. Лојд“ објавио рат Русима, — можда се већ у велико крв лије, — можда смо већ и победили, Русију освојили и поделили, — можда је већ уредник „Пешт. Лојда“ постао гувернатером у Сибирији.

Све то и још много више ја не знадох, и за то сам као што рекох, јутрос слатко вруштуковао. Кава ми је била више мека него мока; млеко ми је било овчије природе; шећер ме није подсећао на трсковачу; цела та радња била ми је права (само ми је кифла била крива, — ал њу сам брзо појео.) Така слатка вруштука не памтим ја од како сам се (уставно) родио, пеленом слободне штампе повио, на сунцу слободе, братства и једнакости прозебао, и по неприкосновеном праву сваког уг. грађанина — оседео. Ово ми је био први сладак вруштук од како се ова нова ера изерила. А то је све за то, што пре вруштука нисам читао новине.

Овај мој слатки вруштук, као и свака басна, има и своје нравоученије, а то је: да не треба човек новине да чита пре вруштука, — пре ручка, — пре вечере — и пре спавања, па ће му сваки злогај т. ј. ако га има, слатко пасти.

Но, ово је све лепо.

Али има нешто и што није лепо.

На пример:

Није лепо од старих пророка што нам нису претказали да ће се и гроф Андраши сподобити на Синајској гори, те тако ми сад морамо да држимо да је тај његов пут трице и кучине (или боље рећи само трице, јер кучине гр. А. не воли ни да се помињу. Погодите за што.)

Није лепо, што Иштоција седи у Пешти, јер у шајкашком баталијону прави се права Содом и Гомора, чему треба ближа лека.

Није лепо што се побратимствени доктор није родио пре четрдесет година, па да опише војевање од 1848 и 1849 године; можда би и тамо нашао коју длаку у јајегу, кад му се то тако мили. (Овим се не брани г. Зега, ако је што крив.)

Није лепо, што су митровачки Шокци и Шокице натерали српску „Зољу“ да их предводи.

Није лепо, што се већ опет школе почињу, па сад неки ђаци, који би требало друге да уче, морају сами да уче.

Није лепо, што руске рубље долазе преко Невидиша, па кад већ рад њих страдамо, бар да их и имамо.

Није лепо, што је „Невен“ већ увелико ступио у другу годину, па још не уме добро и чврсто на ногама да стоји.

Није лепо, што негдашњи младићи потрошише све своје одушевлење за време ђаковања, па сад, кад би највише могли користити, немају чиме.

Није лепо, што народни инжењери не раде на том, да се начини ма најужи мост од „Новог века“ до „Самоуправе“ оданде до „Заставе“, оданде до „Радника“, оданде до „Видела“, оданде до „Истока“ оданде до прибрежија добре наде и жеље „Стармалове.“ А још је нелепше, што је почео био да се гради неки мост од „Недељног Листа“ до „Самоуправе“ и „Радника.“

Није лепо, то јест не би било лепо, кад би ја овај темат (или анатемат) отегао на дуже, него што допире данашње ваше стрпење, па ређајући шта све није лепо, да исцрпем све, а за други број да не остане ништа.

За то се препоручујем и желим да се опет скоро, овако лепо сви заједно видимо у здрављу и сваком задовољству.

Ђаволански савет.

У селу Н. спрема се депутација, да честита бану Пејачевићу, што је при изборима добила већину владина странка. Нарочито се кочоперио Мартин Простаковић, што ће и он ићи са том депутацијом.

„Али, ако те бан што запита“ — рече један ђаволан — „хоћеш ли му ти умети одговорити?“

Простаковић. Хм! — Па ваљда ћу што искресати.

Ђаволан А знаш ли ти како треба бана титулирати!

Простаковић. Хм! — О томе, до душе, нисам мислио, — али ја ћу му касти, — казаћу му, — казаћу му, на пример: Ваше Сијатељство.

Ђаволан. Е баш си простаковић! Ни то не знаш, да великој господи треба дати титулу, што год већу можеш. Ако хоћеш да му даш оно, што му се кипира, мораш му рећи: Ваше Пресијатељство!

Простаковић. (Замисли се). Е — а да није то опет сувише много.

Ђаволан. Боже сачувај. Ако строго узмемо то је још мало.

(Ову је тајну „Стармали“ сам зато издао, да се не би бан здраво зачудио, кад добије нову титулу Пресијатељство.)

Шта је то концесија.

Признато је и пред богом и пред људима, да је сад већ развојачена крајина имала право придружити се матери земљи. Но „Лојд“ ипак вели то је концесија Хрватима (и то последња), — јер Тиса је могао томе сметати, одуговлачити и сваке препреке на пут метати.

По тој Лојдовској логици:

Концесија је и то, — кад ко коме може да успе паприке у млеко, — ал то не учини.

Концесија је и то, — кад ко кога може да гурне у бунар, — па то пропусти.

Концесија је и то, — кад ко коме може да запали кућу, (јер има пуну паклу машине у џецу) — ал то не уради.

И тако би ми сад на чисто били са појмом: шта је то концесија.

Ал онда опет не знамо, шта није угурсузлук.
Р.

Грађа за мађарски буквар.

Ми кажемо: право,

Маџар каже: јог;

У том лежи нешто вица

Ко год жели здраво,

Да очува право,

— Мора бити јогуница.

* * *

Ми кажемо: крај,

Маџар вели: виге;

Они нама виге

Плету већ одавно

Силом свога положаја,

— А том вигу нема краја.

* * *

Своје адиђаре

Мађар зове: ексер;

Ваљда им је искусио снагу

Да њим' може приковати драгу.

* * *

Ми кажемо вера,

Маџар вели: хит;

Може бити, може бити,

Ал што с' тиче наше вере,

Ту им се не хити.

* * *

Ми кажемо правило,

Маџар каже сабаљ.

(Спољни душман не боји се)

Од отих сабаља;

Њима с' само своја деца

Секирају како ваља,

Ил сецкају до богаља.)

* * *

Што Маџару треба,

То се зове само: кел;

(Даклем још га није жеља

Довела до кеља.)

Еј магарче, баш си магарац!

Како је магареће време, а ти се већ одао на денунцирање могао си врашки новаца заслужити, кад је била матичина скупштина, само си требао у жицу куцнути (и досад се куце на жице хватале) па викнути „Feuer, ватра, tüz. И Матици је опасно, — врло се мало њи на скупштину матичара скупило, — а то је знак да имају важнија посла, — а какав је то посао не смеду ни да кажу. — А ови који су ту, какве награде дају; не дају „Угрима у Србији“ већ „Србима у Угарској“. — А што је најстрашније, ту се не почитује ни цар ни краљ — (не мора нико знати да је реч о цару Јовану и краљу Вукашину) — него нашли неког Сегединца, па њему одају и част и новац. Јамачно хоће да у Сегедину направи Српску пропаганду.

А каквог су изабрали председника?

А каквог подпредседника?

Првом се почиње име са: **На.**, а другом са **Де.**

А то значи да они имају још Наде.

А сме-ли то бити у нашој домовини, да још ко имаде наде, осим мене и г. Тисе. и т. д.

— Ето видиш, мој магарче, тако си требао денунцирати. Али сад је већ касно. Јер ако сад то јавиш, они ће ти одговорити: Љоке! Избавитељ отачаства ниси ти, него —

Стармали.

Песма

Иде песма с неке стране,
Која вели: Држ' се бане. —
Држ' се, бане, држ' се, бане,
За врбове гране.

Нек се држи за што хоће.
Ал ја молим само Србе,
Да не буду они гране
Те злокобне банске врбе.

И — н.

Исправка.

У прошлом броју „Стармалог“ ушетњи LXXXVI навео је Аб. многе лепе штампарске погрешке, којих није било, а ја ћу то да допуним са исправком једне погрешке, која је заиста у прошлом броју била. Ту бо стоји на другом ступцу стране 192.

„Волео би знати, имали још кога здрава на свету, који би био кадар уређивати „Нед. Лист“.

Ово је погрешка, јер није питање имали још кога здрава, већ имали још кога **Зуава**, који би и т. д. А ако се то ни сад не разуме, ваљз знати, да је брудер Јаша био негда и Зуав. У.

Достојан штил журналистички.

— подли писци тога скудоумног, подлог — сами лажни потвора и клевета — — ти несретници — своје подлости, умнога сиромаштва и нитковлука —

шерет, кајишар — лаж и клевета — трчилажама — под именом „гњуродера“ познатог трчилаже и чапуна, који је као во озбиљан, а подал као твор, а безобразан као пацов — поквареног чапуна србијанског и ђивту шпекуланта карловачког — на ђидилуку проводе, на картама један другог варају, — подла је и нитковска лаж — — долазите до беснила — морално разбојништво — тако гадно и бучачки — због грубијанства тадашњег професора — сипали јед и грдње — запенушен — несретника и сплеткаша — морам их сматрати за подладе, ниткове и моралне разбојнике — —

Хеинрих Маршаљ.

(„Недељни лист“*) бр. 36. стр. 287).

*) Па кад тако фино пише недељни (дакле свечани) лист, да како би наопако та господа писала у каквом. обичном свакидашњем листу?! Слагач

Новије књиге.

Припослате уредништву на приказ.

Успомене из торње крајине. Путне белешке из год 1880. Написао Владимир Красић. у Н. Салу, издањ штамп. А Пајевића. 1882. Цена ?

„НЕВЕН“

Чика Јовин лист

доноси у своје шестнаестом броју за 1881 ове чланке: 1. Пожар чешког народ. позоришта у Прагу (са сликом). 2. Пријатељство, песма (Хердер) од А. Х. 3. Цвеће како моли. 4. Зар и звона говоре? Приповетка. 4. Бадем-дрво. Песма (са сликом). 5. Смрт Стеве Синђелића и његови' триста друга, песма (са сликом) од Чика Јове. 6. Водени паук (са сликом). 7. Рачунске игре. 8. Пази, чиме ћеш се шалити! 9. Кућа од карата, песма (са сликом) од чика Јове. 10. Четир годишња времена. Ђачки разговор. 11. Разнолије. 12. Даштања. 13. Решења даштања. 14. Решења рачунски задатака у овом броју. 15. Чика Јовина пошта.

Рукописи и све што се тиче уредништва, шаље се на адресу Dr. Jov. Jovanović Wien, II. Praterstrasse 67 — „Невен“, чика Јовин лист, излази два пут месечно на читавом табаку. Цена је за Аустро-Угарску на читаву годину 4 фор., на пола године 2 фор. За Србију, Црну Гору и остале крајеве 10 динара или 5 фор. у банкама на читаву годину, односно 5 динара или 2 фор. 50 нов. на пола године, и шиље се на адресу

Штампарије А. Пајевића
у Новом Саду.

II-ТИ БРОЈ „СТАРМАЛОГ“ ЗА 1880

ко би имао за продају нека пошље у крстошлету штампарији А. Пајевића у Н. Саду која ће му за исти дати врло радо 25 новч. Требамо свега 8 комада таквих.

Изишао је :

„ЈАВОР“

број 37.

лист за забаву поуку и књижевност, Власник Змај-Јован Јовановић; уредник Др. Илија Огњановић: Садржај овога броја: 1. Цар Јован, трагедија Мите Поповића; 2. Двоје сватова у један дан. Приповетка из живота од Лазе Нанчића; 3. Нека дрема ружа (Хамерлинг) од Јов. Симеоновића Чокића; 4. Златојка, хумореска Милана Савића; 5. Чешко пробуђење и почетци чешке литературе, написао Владислав Алин; 6. Римски краљ, разговор између великог и малог Наполеона, цара француског и краља римског, од Дра. С. П.; 7. Два дана у Риму, писма Аксентија Мародића; 8. Листак: Нацрт устава уједињене омладине српске у Угарској; 9. Књижевност (Летопис, књ. 126) од Мите Петровића; 10. Музикалије; 11. Нове књиге; 12. Одговори.

Цена на четврт године 1 ф. 25 новч.) Претплата се шаље књижари Луке Јоцића и др. у Н. Саду.

„СРПСКЕ ИЛУСТРОВАНЕ НОВИНЕ“
број 4-ти.

доносе овај садржај: Забава: Шумарева ћерка. Приповетка из српскога живота од С. В. П. — Српске старине: Руденица од М. Валтровића. — Песме: Космичке песме од Јана Неруде. — Из природе: Како утиче топлота на нашу земљу од А. М. М. — Преводи: Велики свет, новела грофа В. А. Сологуба, превод Саве Петровића. — Из разних крајева: По дана у Сплету и Солину од М. Д—ћа. — Песме: Залуд, залуд. Познали се. Ти се Бојиш. Што узданух! Од Благоја Бранчића. — Књижевност: Збор српских књижевника од С. В. П. — Несуђени. Шалвива игра, написао М. Јовановић, реферат М. С—ћа. — Друштва: Матица Српска, састанак књижевног одељења, главне скупштине. — Српски уметници: Корнелије Станковић од С. В. П. — Уз наше илустрације. Последњи поздрав хришћанској мученици. — Славенски књижевници: Јан Неруда. Разне белешке. — Смесице. — Библиографија. — Загонетке. — Слике: Корнелије Станковић. Црква Руденица. Живописи у Руденици. 3. слике Варош Сплет у Далмацији. Пијаца катедралне цркве и перистил Диоклецианове палате у Сплету. Последњи поздрав хришћанској мученици.

„Српске Илустроване Новине“ излазе сваких 16 дана два пуна табака, а цена им је за Аустро-Угарску 4 фор. полугодишње или на 3 месеца 2 фор., за Србију, Црну Гору и друге крајеве 12 динара полугодишње, односно 6 динара на 3 месеца. Претплату у Србији примају све тамошње књижаре, а у осталим крајевима умољена г. г. скупљачи, као и накнадна штампариа А. Пајевића у Н. Саду.

ОГЛАСИ

Част нам је и. т. публици Новог Сада и околине на знање ставити, да смо наш

Фотографски завод

под фирмом

КЕНИГ И СИНГЕР

отворили 1. јуна и. н. у сада Стефановићевој кући одмах до Шнајдеровог хотела, и да смо га зарад удобности пуб

блике снабдели са свима у ову струку снадајућим реквизитима и особитом удобношћу. Ослањајући се на многогодишње у ту- и иноземству набављено искуство, што смо га стекли у току нашег рада, бићемо с особитим обзиром на вештачки укус и. т. публике вазда готови, да све нами достављене налоге савесно, тачно и сасма брзо изведемо, како би тиме свима на нас стављеним захтевима по поднесеним жељама за доста учинили, и у свако доба оправдали поклоњено нам цењено поверење; зарад укусне израде сликонабавили смо себи најновије инглеске и француске апарате и декорације, и трудићемо се вазда, да задобијемо потпуно задовољство пошт. публике. Препоручујући наш са свима удобностима снабдевен завод благонаклоности и. т. публике молимо да би имали доброту што обилатије потпомоћи ово наше са знатним материјалним жртвама скопчану подuzeће а ми обећавамо у напред, да ћемо тачном и савесном услугом у свако доба оправдати ову благонаклоност.

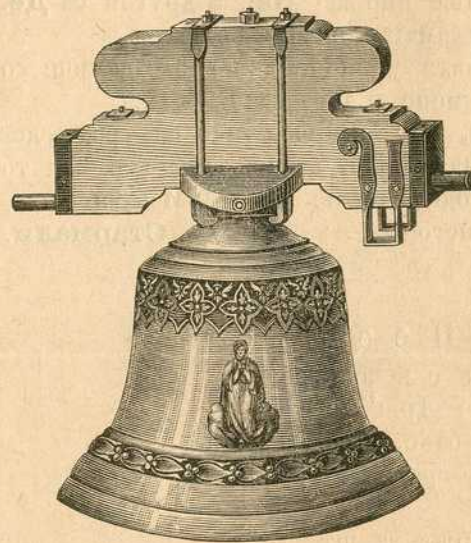
Нови Сад јула 1881.

С поштовањем

7—18

КЕНИГ И СИНГЕР

ЗВОНА

по најновијој и старој системи, са гвозденим и дрвеним крунама хармонијски удешена а од најфинијег метала са најчистијом изработом.

Ливница ЂОРЂА ВОТЕ СИНОВА, у Вршцу.
2—3

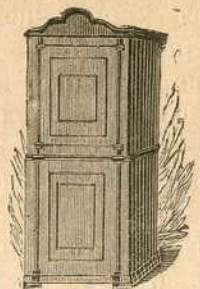
КАСЕ

по најновијој американској системи

сигурне од ватре и харе
из фабрике

ФЕЛИКСА БЛАЖИЧЕКА

у БЕЧУ

у солидарности и каквоћи израде не уступају ни једној до сада познатој фабрици а у цени знатно јефтиније. — Наручбине прима и одправља госп. Ђорђе Миличевић, трговац у Бечу, Lazenhof, код кога се могу мустре видети и цене сазнати.

19—30